TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. birželio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – SESV 49 ir 63 straipsniai – Įsisteigimo laisvė ir laisvas kapitalo judėjimas – Direktyva 2006/123/EB – Žemės ūkio paskirties žemės sklypų Latvijoje įsigijimas siekiant juos eksploatuoti – Išankstinių leidimų išdavimo tvarka juridiniams asmenims – Specialiosios sąlygos, taikomos tik kitos valstybės narės piliečių kontroliuojamiems arba atstovaujamiems juridiniams asmenims – Reikalavimai gyventi šalyje ir mokėti Latvijos Respublikos oficialiąją kalbą – Tiesioginė diskriminacija dėl pilietybės“

Byloje C-206/19

dėl *Administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams* (Apylinkės administracinis teismas, Rygos skyrius, Latvija) 2019 m. vasario 28 d. sprendimu kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. kovo 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

„KOB“ SIA

prieš

Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisija

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Safjan, pirmosios kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot (pranešėjas), teisėja C. Toader,

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– „KOB“ SIA, atstovaujamos *advokāts* A. Blūmiņš,

– Latvijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos V. Kalniņa ir I. Kucina, vėliau – V. Kalniņa,

– Švedijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos A. Falk, J. Lundberg, C. Meyer-Seitz, H. Shev ir H. Eklinder, vėliau – C. Meyer-Seitz, H. Shev ir H. Eklinder,

– Europos Komisijos, atstovaujamos L. Armati, I. Rubene ir L. Malferrari,

* Proceso kalba: latvių.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18, 49, 63 ir 345 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Latvijoje įsteigtos komercinės bendrovės „KOB“ SIA ir *Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisija* (Maduonos savivaldybės administracinių skundų nagrinėjimo komisija, Latvija) ginčą dėl sprendimo, kuriuo pastaroji atmetė KOB prašymą leisti įsigyti žemės ūkio paskirties žemės sklypą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36) 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šioje direktyvoje pateikiamos bendrosios nuostatos, skirtos padėti paslaugų teikėjams naudotis įsisteigimo laisve ir laisvam paslaugų judėjimui palengvinti, kartu užtikrinant aukštą paslaugų kokybę.“

4 Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalis išdėstyta taip:

„Ši direktyva taikoma valstybėje narėje įsisteigusių paslaugų teikėjų teikiamoms paslaugoms.“

5 Minėtos direktyvos 4 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojami tokie apibrėžimai:

<…>

5) įsisteigimas – tai faktinis teikėjo vertimasis ekonomine veikla, kaip nurodyta Sutarties 43 straipsnyje, neribotą laiką ir naudojantis stabilia infrastruktūra, kurioje faktiškai teikiamos paslaugos;

6) leidimų išdavimo tvarka – tai bet kokia procedūra, pagal kurią faktiškai reikalaujama, kad teikėjas arba gavėjas imtųsi priemonių gauti formaliam arba numanomam kompetentingos institucijos sprendimui dėl teisės teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą;

<…>“

6 Tos pačios direktyvos 9 straipsnio „Leidimų išdavimo tvarka“ 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės taiko leidimų išdavimo tvarką teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklai tik tuo atveju, jei yra įvykdytos šios sąlygos:

a) leidimų išdavimo tvarka nediskriminuoja paslaugų teikėjo;

<…>“

7 Direktyvos 2006/123 10 straipsnis išdėstytas taip:

„1. Leidimų išdavimo tvarka grindžiama kriterijais, kurie neleidžia kompetentingoms institucijoms naudotis vertinimo įgaliojimais savavališkai.

2. 1 dalyje nurodyti kriterijai turi būti:

a) nediskriminaciniai;

<…>“

8 Minėtos direktyvos 14 straipsnyje „Draudžiami reikalavimai“ nustatyta:

„Valstybės narės nekelia teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui savo teritorijoje nė vieno iš šių reikalavimų:

1) diskriminaciniai reikalavimai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su pilietybe arba įmonės registruotos buveinės vieta, visų pirma įskaitant:

<…>

b) reikalavimą, kad teikėjas, jo darbuotojai, akcinio kapitalo valdytojai arba teikėjo vadovavimo ar priežiūros organų nariai nuolat gyventų valstybės narės teritorijoje;

<…>“

Latvijos teisė

9 *Likums „Par zemes privatizāciju lauku apvidos“* (Įstatymas dėl kaimo vietovėse esančios žemės privatizavimo, *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs*, 1992, Nr. 32–34) 28^{1} straipsnio pirmos pastraipos 2 punkte numatyta, kad juridiniai asmenys „gali įsigyti žemės ūkio paskirties žemės sklypą ir žemės sklypą, kurio pagrindinė naudojimo kategorija yra žemės ūkis, <…> [jeigu jie atitinka] visas šias sąlygas:

<…>

b) raštu patvirtina, kad jei ankstesniais ar einamaisiais metais buvo prašoma už šią žemę mokėti tiesiogines išmokas, žemė bus pradėta naudoti žemės ūkio tikslais per vienų metų laikotarpį nuo įsigijimo ir bus užtikrintas naudojimo tęstinumas, o jei ankstesniais ar einamaisiais metais nebuvo prašoma už šią žemę mokėti tiesioginių išmokų – per trejus metus ir bus užtikrintas naudojimo tęstinumas;

<…>

f) akcininkas ar akcininkai, kurie kartu turi daugiau nei pusę balso teisę suteikiančių bendrovės akcijų, ir visi teisę atstovauti bendrovei turintys asmenys yra kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių ar Šveicarijos Konfederacijos piliečiai, gavo Sąjungos piliečio registracijos patvirtinimo dokumentą ir dokumentą, kuriuo patvirtinamas oficialiosios kalbos mokėjimas bent B2 lygiu.“

10 2011 m. rugpjūčio 30 d. *Ministru kabineta noteikumi Nr. 675 „Kārtība, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijas Republikā“* (Ministrų tarybos dekretas Nr. 675 dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių atvykimo ir apsigyvenimo Latvijoje tvarkos) (*Latvijas Vēstnesis*, 2011,

Nr. 141) 25 straipsnyje nurodyta, kad jei Europos Sąjungos pilietis nori gyventi Latvijoje ilgiau nei tris mėnesius, jis turi užsiregistruoti Migracijos ir pilietybės tarnyboje (Latvija) ir gauti registracijos patvirtinimo dokumentą.

11 Latvijos Respublikos oficialiosios kalbos mokėjimo patikrinimo tvarka yra nustatyta 2009 m. liepos 7 d. *Ministru kabineta noteikumi Nr. 733 „Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi“* (Ministrų tarybos dekretas Nr. 733 dėl oficialiosios kalbos mokėjimo lygio, šio lygio patikrinimo tvarkos dėl profesinių arba tarnybos užduočių vykdymo, leidimo nuolat gyventi suteikimo, ilgalaikio Europos Sąjungos rezidento statuso suteikimo ir dėl oficialiosios kalbos žinių egzamino išlaidų) (*Latvijas Vēstnesis*, 2009, Nr. 110). Pagal šį dekretą tam, kad asmuo galėtų pretenduoti į šios kalbos žinių B2 lygį, reikia, kad jis galėtų palaikyti pokalbį kasdienio ir profesinio gyvenimo temomis.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

12 KOB yra Latvijoje įsteigta bendrovė, kurios komercinė veikla – žemės ūkis. Jos valdybą sudaro vienas asmuo, t. y. VP, Vokietijos pilietis, kuris taip pat turi teisę atstovauti šiai bendrovei vienas. Kitos trys Latvijoje įregistruotos bendrovės, priklausančios Vokietijos piliečiams, turi KOB akcijų. KOB tikrieji naudos gavėjai yra VP ir ZT. Pastarasis taip pat yra Vokietijos pilietis.

13 2018 m. sausio 10 d. KOB sudarė 8,10 hektarų žemės ūkio paskirties žemės sklypo pirkimo sutartį ir paprašė kompetentingų nacionalinių institucijų leisti įsigyti šį žemės sklypą. 2018 m. balandžio 6 d. sprendimu Maduonos savivaldybės administracinių skundų nagrinėjimo komisija atsisakė patvirtinti įsigijimą.

14 Grįsdama skundą dėl šio sprendimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme *Administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams* (Apylinkės administracinis teismas, Rygos skyrius, Latvija), KOB tvirtina, kad Latvijos teisės aktai, reglamentuojantys žemės ūkio paskirties žemės sklypo įsigijimo patvirtinimo sąlygas, prieštarauja diskriminacijos dėl pilietybės draudimui ir pagrindinėms laisvėms, įtvirtintoms SESV 18, 49 bei 63 straipsniuose ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 45 straipsnyje.

15 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal Latvijos teisę juridinis asmuo gali įsigyti Latvijoje esančių žemės ūkio paskirties žemės sklypų. Vis dėlto, kai juridiniam asmeniui atstovauja arba jį kontroliuoja kitos valstybės narės pilietis, turi būti įvykdytos dvi sąlygos. Pirma, užsienietis turi įsiregistruoti kaip Sąjungos pilietis Latvijoje, o tai reiškia, kad jis nori joje gyventi ilgiau nei tris mėnesius, ir, antra, jis turi įrodyti, kad moka latvių kalbą vadinamuoju B2 lygiu, kuris atitinka žinias, pakankamas vesti pokalbį profesinėmis temomis. Tokios pačios sąlygos taikomos Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybių ir Šveicarijos Konfederacijos piliečiams.

16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad kyla klausimų dėl šių teisės aktų suderinamumo su Sąjungos teise. Konkrečiai kalbant, remdamasis 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Belgija* (C-47/08, EU:C:2011:334) 80 punktu jis primena, kad SESV 49 straipsniu siekiama kiekvienam valstybės narės piliečiui, kuris įsisteigia kitoje valstybėje narėje, siekdamas vykdyti savarankiškai dirbančių asmenų veiklą, užtikrinti naudojimąsi tomis pačiomis kaip ir nacionalinių subjektų teisėmis ir draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės. 2003 m. rugsėjo 23 d. Sprendime *Ospelt ir Schlössle Weissenberg* (C-452/01, EU:C:2003:493, 24 punktas) Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad nors SESV 345 straipsniu nekvestionuojama valstybių narių teisė numatyti konkrečias žemės ūkio paskirties žemės sklypų įsigijimo priemones, tokioms priemonėms taikomos Sąjungos teisės nuostatos, be kita ko, susijusios su nediskriminavimu, įsisteigimo laisve ir laisvu kapitalo judėjimu.

17 Be to, iš Komisijos aiškinamojo komunikato dėl žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo (OL C 350, 2017, p. 5) matyti, kad teisei įsigyti, eksploatuoti ir perleisti žemės ūkio paskirties žemę taikomas SESV 63 straipsnis, susijęs su laisvu kapitalo judėjimu. Vis dėlto, atsižvelgiant į žemės ūkio paskirties žemės specifinį pobūdį, Europos Komisija pripažino nacionalinėms valdžios institucijoms galimybę pateisinti tam tikrus apribojimus siekiant tikslų, kaip antai tradicinio naudojimo išsaugojimo, kaimo gyventojų išlaikymo, kovos su spaudimu žemės rinkoje ar žaliosios erdvės ir kraštovaizdžio priežiūros.

18 Šiomis aplinkybėmis *Administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams* (Apylinkės administracinis teismas, Rygos skyrius) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal Sąjungos teisę, visų pirma SESV 18, 49 ir 63 straipsnius, draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos numatytas reikalavimas, kad juridiniai asmenys, kai jų akcininkas ar akcininkai, kartu turintys daugiau nei pusę atitinkamos bendrovės teisę balsuoti suteikiančių akcijų, ir visi jai atstovauti turintys teisę asmenys yra kitų Sąjungos valstybių narių piliečiai, tam, kad galėtų įgyti nuosavybės teisę į žemės ūkio paskirties žemės sklypą, turi pateikti jų akcininkų ir atstovų registracijos Sąjungos piliečiais pažymėjimus ir dokumentą, patvirtinantį pastarųjų oficialiosios kalbos mokėjimą bent B2 lygiu?“

Dėl prejudicinio klausimo

19 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 18, 49 ir 63 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos juridinio asmens, kurio akcininkas ar akcininkai, kartu turintys daugiau nei pusę atitinkamos bendrovės teisę balsuoti suteikiančių akcijų, ir jam atstovauti turintys teisę asmenys yra kitų valstybių narių piliečiai, teisei įgyti nuosavybės teisę į žemės ūkio paskirties žemės sklypą, esantį šios valstybės narės teritorijoje, numatytas reikalavimas, kad šie akcininkai ir atstovai pateiktų, pirma, registracijos minėtos valstybės narės rezidentais dokumentą, ir, antra, dokumentą, patvirtinantį, jog dėl jų tos pačios valstybės narės oficialiosios kalbos mokėjimo lygio jie gali bent jau palaikyti pokalbį kasdienėmis ir profesinėmis temomis.

20 Pirmiausia reikia priminti, kad nors SESV 345 straipsnis, kurį nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, išreiškia Sutarčių neutralumo valstybėse narėse taikomos nuosavybės sistemos atžvilgiu principą, šis straipsnis vis dėlto nelemia, kad valstybių narių nuosavybės sistemoms būtų netaikomos pagrindinės SESV nuostatos. Nors šiuo straipsniu nekvestionuojama valstybių narių galimybė nustatyti nekilnojamojo turto įgijimo tvarką numatant konkrečias priemones, taikomas sandoriams dėl žemės ūkio paskirties žemės ir miško žemės, tokiai tvarkai, be kita ko, taikomas nediskriminavimo principas ir nuostatos dėl įsisteigimo laisvės bei laisvo kapitalo judėjimo (šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *SEGRO ir Horváth*, C-52/16 ir C-113/16, EU:C:2018:157, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

21 Be to, prejudicinis klausimas susijęs su SESV nuostatomis dėl įsisteigimo laisvės ir laisvo kapitalo judėjimo.

22 Dėl judėjimo laisvių Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad kai nacionalinė priemonė tuo pačiu metu yra susijusi su keliomis pagrindinėmis laisvėmis, Teisingumo Teismas ją nagrinėja iš esmės tik vienos iš šių laisvių atžvilgiu, jei remiantis bylos aplinkybėmis paaiškėja, kad kitos yra tik antrinės, palyginti su pirmąja, ir gali ją papildyti (2017 m. birželio 8 d. Sprendimo *Van der Weegen ir kt.*, C-580/15, EU:C:2017:429, 25 punktas).

23 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad šiomis aplinkybėmis reikia atsižvelgti į aptariamų teisės aktų tikslą (šiuo klausimu žr. 2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 27 punktą ir 2020 m. kovo 3 d. Sprendimo *Tesco-Global Áruházak*, C-323/18, EU:C:2020:140, 50 ir 51 punktus).

24 Nagrinėjamu atveju iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad KOB siekia įsigyti žemės ūkio paskirties žemės sklypų Latvijoje, kad galėtų juos eksploatuoti. Iš jos taip pat matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose ne tik reglamentuojamas Latvijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės sklypų įsigijimas, bet jais taip pat siekiama užtikrinti jos eksploatavimo žemės ūkio tikslais tvarumą.

25 Taigi iš šių teisės aktų tikslo negalima nustatyti, ar jie daugiausia patenka į SESV 49 straipsnio, ar į SESV 63 straipsnio taikymo sritį. Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas atsižvelgia į konkretaus atvejo faktines aplinkybes, kad nustatytų, ar situacija, susiklosčiusi pagrindinėje byloje, patenka į vienos ar kitos iš minėtų nuostatų taikymo sritį (pagal analogiją žr. 2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 30 punktą).

26 Nagrinėjamu atveju iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamai faktinei situacijai būdinga tai, jog komercinė bendrovė neturi teisės įsigyti žemės ūkio paskirties žemės Latvijoje savo žemės ūkio veiklai vykdyti, jeigu jos atstovas ir akcininkai neįrodo savo gyvenamosios vietos šioje valstybėje narėje ir tam tikro latvių kalbos mokėjimo.

27 Reikia manyti, kad tokia situacija, priešingai situacijoms, kai Teisingumo Teismas galėjo prieiti prie išvados, kad jos labiausiai sietinos su laisvu kapitalo judėjimu (žr., be kita ko, 2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *SEGRO ir Horváth*, C-52/16 ir C-113/16, EU:C:2018:157, 58 ir 59 punktus), yra pirmiausia susijusi su įsisteigimo laisve.

28 Vadinasi, remiantis šio sprendimo 22 punkte priminta Teisingumo Teismo jurisprudencija, reikia manyti, kad nacionalinės teisės aktai, kaip antai aptariami pagrindinėje byloje, turi būti nagrinėjami atsižvelgiant tik į pastarąją laisvę.

29 Be to, kadangi SESV 49 straipsnyje numatyta speciali nediskriminavimo taisyklė, SESV 18 straipsnis, kuriuo taip pat rėmėsi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, netaikomas (pagal analogiją žr. 2015 m. spalio 29 d. Sprendimo *Nagy*, C-583/14, EU:C:2015:737, 24 punktą).

30 Beje primintina, kad bet kokia nacionalinė priemonė, priklausanti Sąjungos lygiu išsamiai suderintai sričiai, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas (šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Gysbrechts ir Santurel Inter*, C-205/07, EU:C:2008:730, 33 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

31 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 1 dalį šia direktyva nustatomos bendrosios nuostatos, skirtos padėti paslaugų teikėjams naudotis įsisteigimo laisve. Šios direktyvos III skyriuje, kuriame yra jos 9–15 straipsniai, reguliuojama paslaugų teikėjų įsisteigimo laisvė.

32 Direktyvos 2006/123 9–13 straipsniuose valstybėms narėms nustatomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti jų atitinkami nacionalinės teisės aktai, kai paslaugų veiklai reikia gauti leidimą. Atsižvelgiant į tai, kas jau nuspręsta dėl šios direktyvos 14 straipsnio, kuriame numatytas „draudžiamų“ reikalavimų, keliamų naudojantis įsisteigimo laisve, sąrašas, reikia pripažinti, kad tos pačios direktyvos 9–13 straipsniuose išsamiai suderinamas į jų taikymo sritį patenkančių paslaugų reguliavimas (šiuo klausimu žr. 2016 m. liepos 14 d. Sprendimo *Promoimpresa ir kt.*, C-458/14 ir C-67/15, EU:C:2016:558, 60 ir 61 punktus).

33 Vadinasi, kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 27 punkto, pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai gali paveikti įsisteigimo laisvę, juos reikia nagrinėti atsižvelgiant į Direktyvos 2006/123 III skyriaus nuostatas.

34 Kaip matyti iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose įtvirtinta išankstinio leidimo procedūra, taikoma, kai juridinis asmuo siekia įsigyti žemės ūkio paskirties žemės sklypų Latvijoje, ir šis leidimas išduodamas su tam tikromis sąlygomis, be kita ko, su rašytiniu patvirtinimu, jog aptariami žemės sklypai bus nuolat naudojami žemės ūkio veiklai.

35 Tokia procedūra gali būti „leidimų išdavimo tvarka“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2006/123 4 straipsnio 6 punktą, t. y. procedūra, pagal kurią reikalaujama, kad teikėjas arba gavėjas imtųsi priemonių gauti formaliam arba numanomam kompetentingos institucijos sprendimui dėl teisės teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą.

36 Direktyvos 2006/123 9 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybių narių galimybė numatyti leidimų išdavimo tvarką priklauso nuo tam tikrų sąlygų. Konkrečiai kalbant, tokia tvarka neturi diskriminuoti paslaugų teikėjo. Šios direktyvos 10 straipsnio 2 dalies a punkte taip pat reikalaujama, kad leidimų išdavimo kriterijai nebūtų diskriminuojantys.

37 Be to, tos pačios direktyvos 14 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės negali teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo savo teritorijoje sieti su jame nurodytų reikalavimų laikymusi. Konkrečiai kalbant, pagal šio straipsnio 1 punktą draudžiami diskriminaciniai reikalavimai, tiesiogiai ar netiesiogiai grindžiami pilietybe, taip pat reikalavimas, kad asmenys, kurie turi akcinio kapitalo, arba teikėjo valdymo ar priežiūros organų nariai gyventų jų teritorijoje.

38 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad tiek iš Direktyvos 2006/123 14 straipsnio formuluotės, tiek iš šios direktyvos bendros struktūros matyti, kad šiame straipsnyje išvardyti reikalavimai negali būti pateisinami (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 16 d. Sprendimo *Rina Services ir kt.*, C-593/13, EU:C:2015:399, 28–35 punktus ir 2016 m. vasario 23 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija*, C-179/14, EU:C:2016:108, 45 punktą).

39 Dėl pagrindinės bylos reikia pažymėti, kad tuo atveju, kai juridinis asmuo, norintis įsigyti žemės ūkio paskirties žemės sklypą Latvijoje, yra kontroliuojamas arba atstovaujamas kitų valstybių narių piliečių, pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose numatytos specialios sąlygos, t. y. šių asmenų pareiga įsiregistruoti Latvijos gyventojais ir įrodyti, kad moka šios valstybės narės oficialiąją kalbą bent B2 lygiu, kurį norint turėti reikia gebėti palaikyti pokalbį kasdienėmis ir profesinėmis temomis šios valstybės oficialiąja kalba.

40 Kadangi šios konkrečios sąlygos netaikomos Latvijos piliečiams, reikia konstatuoti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose įtvirtinta tiesioginė diskriminacija dėl pilietybės.

41 Darytina išvada, kad tokie teisės aktai prieštarauja Direktyvos 2006/123 9, 10 ir 14 straipsniams.

42 Vadinasi, nebereikia nagrinėti, ar pagal SESV 63 straipsnį taip pat draudžiami teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje.

43 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2006/123 9, 10 ir 14 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos juridinio asmens, kurio akcininkas ar akcininkai, kartu turintys daugiau nei pusę atitinkamos bendrovės teisę balsuoti suteikiančių akcijų, ir jam atstovauti turintys teisę asmenys yra kitų valstybių narių piliečiai, teisei įgyti nuosavybės teisę į žemės ūkio paskirties žemės sklypą, esantį šios valstybės narės teritorijoje, numatytas reikalavimas, kad šie akcininkai ir atstovai pateiktų, pirma, registracijos

minėtos valstybės narės rezidentais dokumentą ir, antra, dokumentą, patvirtinantį, jog dėl jų tos pačios valstybės narės oficialiosios kalbos mokėjimo lygio jie gali bent jau palaikyti pokalbį kasdienėmis ir profesinėmis temomis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 9, 10 ir 14 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos juridinio asmens, kurio akcininkas ar akcininkai, kartu turintys daugiau nei pusę atitinkamos bendrovės teisę balsuoti suteikiančių akcijų, ir jam atstovauti turintys teisę asmenys yra kitų valstybių narių piliečiai, teisei įgyti nuosavybės teisę į žemės ūkio paskirties žemės sklypą, esantį šios valstybės narės teritorijoje, numatytas reikalavimas, kad šie akcininkai ir atstovai pateiktų, pirma, registracijos minėtos valstybės narės rezidentais dokumentą ir, antra, dokumentą, patvirtinantį, jog dėl jų tos pačios valstybės narės oficialiosios kalbos mokėjimo lygio jie gali bent jau palaikyti pokalbį kasdienėmis ir profesinėmis temomis.

Parašai.